

Slik kan den norske superprofitten få fart på den grønne energiomstillingen i Europa

Lars-Henrik Paarup Michelsen
20.04.2023

Norsk
klimastiftelse

NORWEGIAN CLIMATE FOUNDATION

Norway under fire for making record billions from gas and oil revenues

Norway is profiting embarrassingly from war in Europe

It's time for Europe to ask Norway to cut the price of gas

War surges Norway's oil, gas profit. Now, it's urged to help

Norway

'Battle for the nation's soul': Norway faces debate about gas and oil wealth

Norway is portrayed as both hero and villain in Europe's energy crisis

EU fumes as US, Norway energy profits put solidarity to the test

Norway expects to earn record \$131 bln from oil and gas in 2023

Høyprisregel for statens petroleumsinntekter

Slik kan Norge omfordele ekstraordinær
superprofitt fra olje og gass

I dette notatet argumenterer Lars-Henrik Paarup Michelsen for at de ekstraordinære petroleumsinntektene som Norge vil få i 2022 – og trolig også i 2023 – som følge av Russlands krigføring i Ukraina, bør omfordeles med resten av verden.

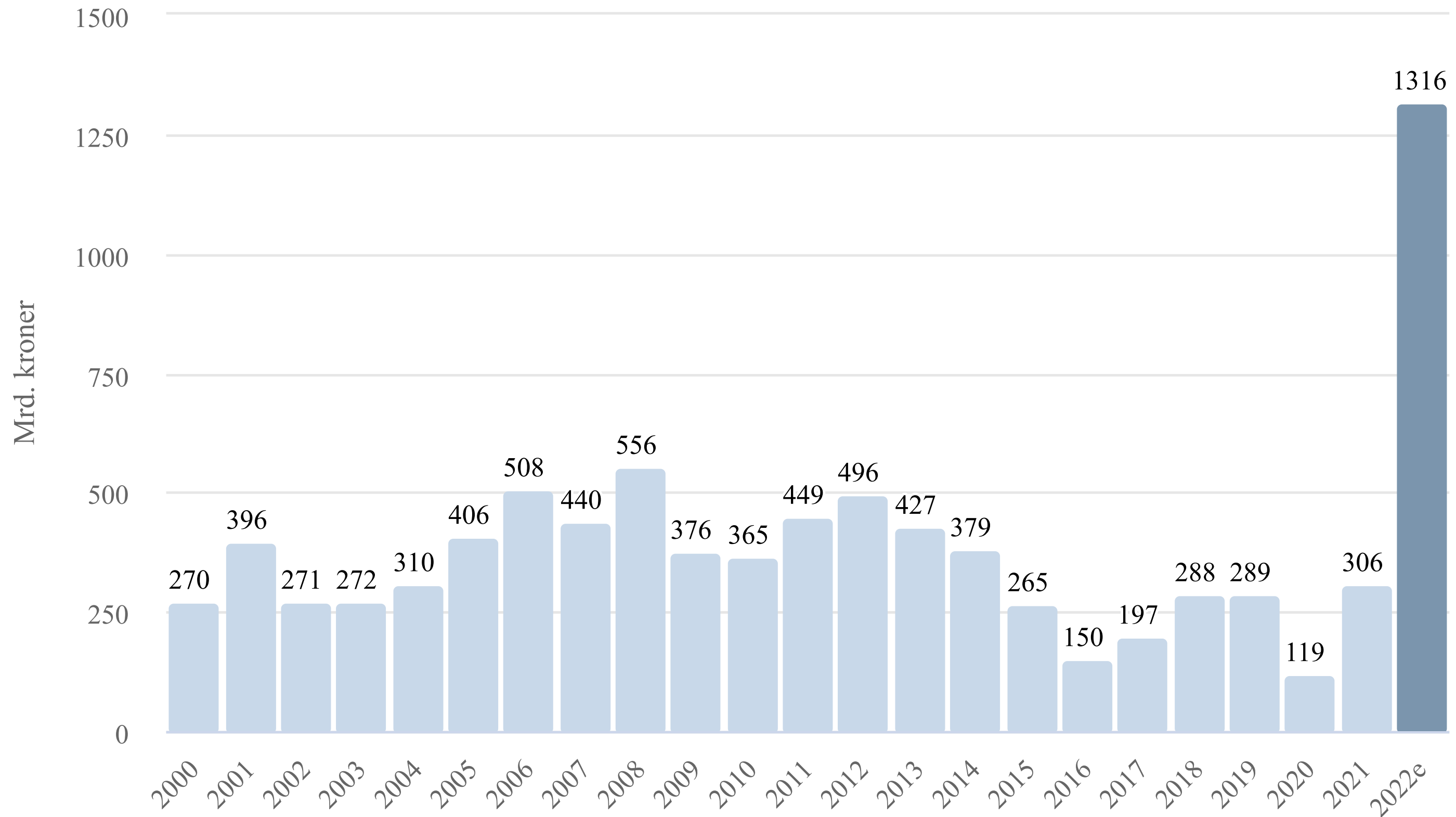
Han presenterer konkrete forslag til hvordan dette kan skje – og hva pengene bør brukes på.

Krigens realiteter – for Norge

Historisk høye petroleumsinntekter

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, 2000–2023 (i 2022-kroner)

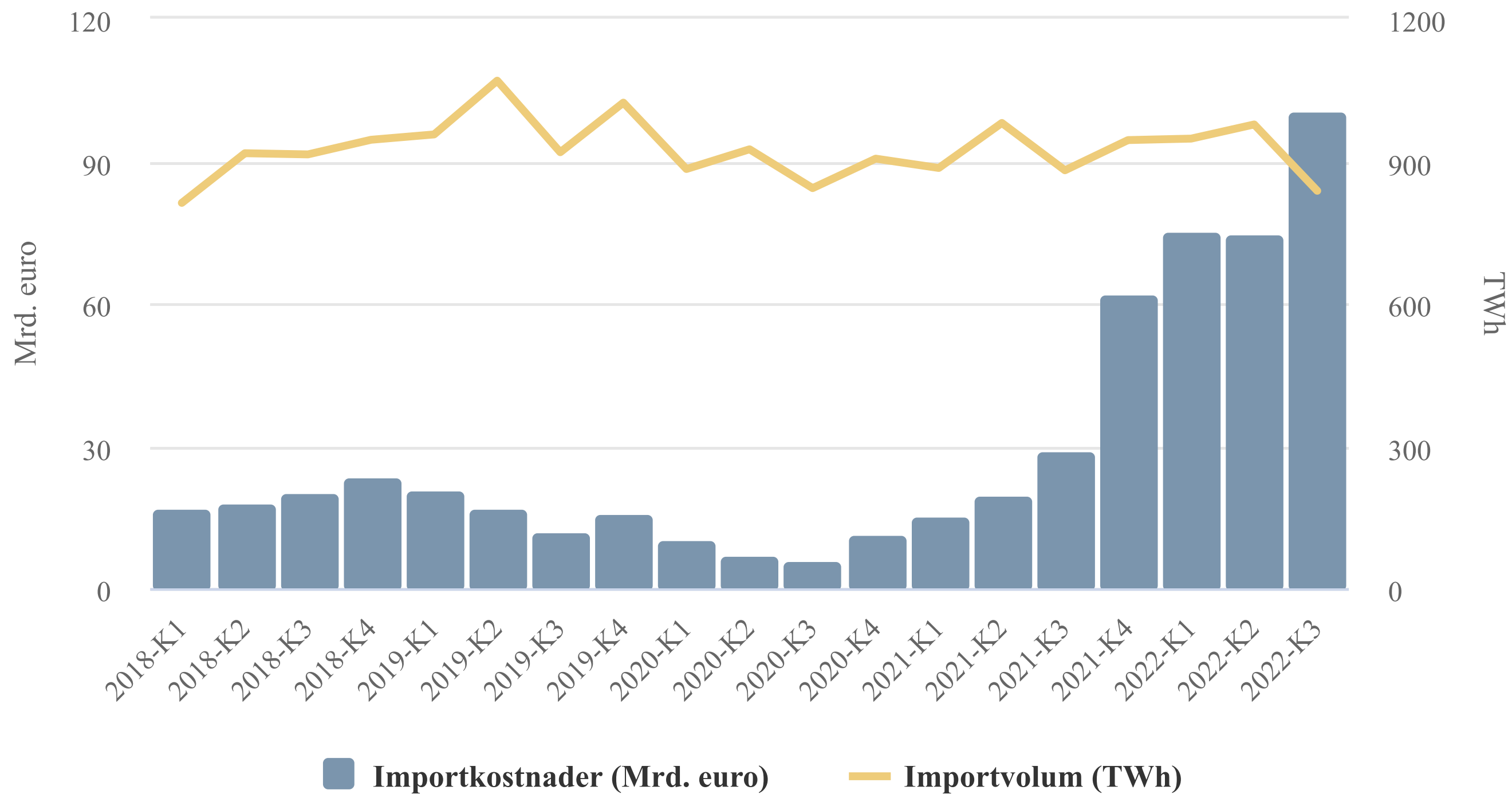
Kilder: Norskpetroleum.no, Nysaldert statsbudsjett for 2022 og Nasjonalbudsjettet for 2023.

Krigens realiteter – for Europa

EUs gassimport har blitt et pengesluk

EUs kvartalsvise utgifter til import av gass, i milliarder euro, og volumet av importert gass, i TWh, 2018–2022

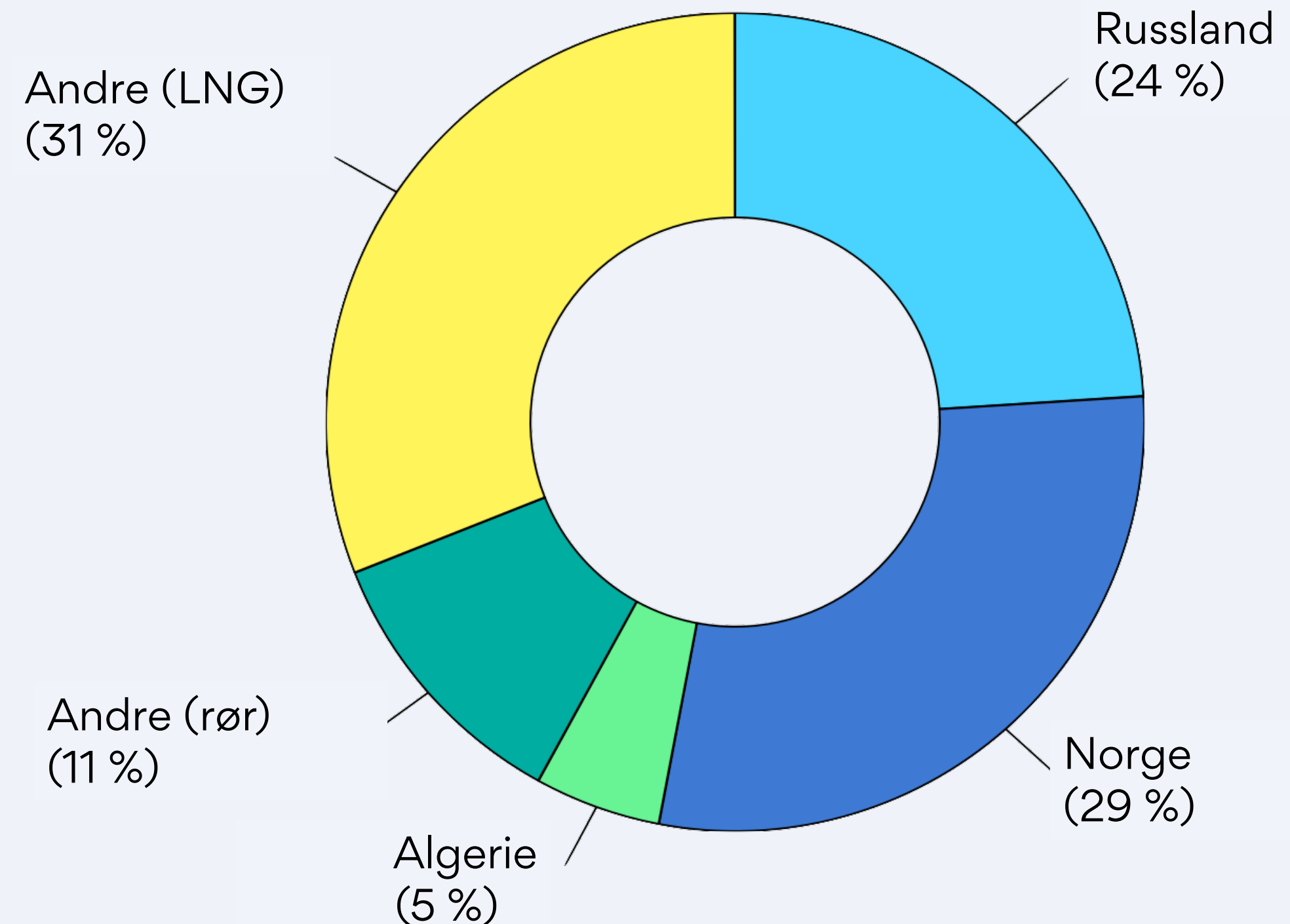
Kilder: ENTSO-G, Eurostat og DG ENER

Eksporinntekter til nøkkeltildere av gass til EU i 2022 (estimat)

«Despite this historic drop in demand, the EU's gas import bill ran close to EUR 400 billion in 2022 – more than three times the level in 2021.»

Totalt: 390 milliarder dollar

Statens petroleumsinntekter

2021:
300 mrd. kroner

2022:
1 300 mrd. kroner

2023:
???

Faktisk. Søk. Meny.

Norge tjener store penger på Putins krig

Faktasjekk
Embed artikkel

Sleipner A-plattformen i Nordsjøen. Foto: Ole Berg-Rusten / NTB

A screenshot of a news article from Faktisk.no. The article title is "Norge tjener store penger på Putins krig" (Norway earns big money on Putin's war). Below the title is a sub-header "Faktasjekk Embed artikkel". The main image shows the Sleipner A offshore oil platform in the North Sea, with a long walkway leading to the main structure. The sky is blue with some clouds, and the sea is dark blue.

Oljefondets markedsverdi

14 525 215 059 105 NOK

For deg og fremtidige generasjoner

«I tråd med Loven om statens pensjonsfond skal statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i sin helhet overføres til SPU».

«Omgåelser av det finanspolitiske rammeverket vil i ytterste konsekvens undergrave vår evne til finanspolitisk styring».

Finansminister Trygve Slagsvold Vedum
i brev til Stortinget 14.10.2022

Hvor stor andel av
petroleumsinntektene
er ekstraordinær
superprofitt?

The image is a screenshot of a BBC News article. At the top, the BBC logo is visible on the left, and navigation links for Home, News, Sport, Reel, Worklife, and Travel are on the right. Below the navigation is a red header with the word "NEWS" in white. Underneath the header is a secondary navigation bar with links for Home, War in Ukraine, Climate, Video, World, UK, Business (which is underlined), Tech, and Science. To the right of these links is a "More" button with a hamburger menu icon. Below the navigation bar, there are sub-sections for "Stories" and "Business", with further sub-links like "Market Data", "New Economy", "New Tech Economy", and "Companies". The main headline of the article is "EU agrees windfall tax on energy firms" in a large, bold, black font. Below the headline, it says "30 September 2022" and "Comments". There is a red share button with a white share icon. Below the text is a photograph of a worker in a blue uniform and hard hat standing next to industrial equipment, including a large pressure gauge. The photo is credited to "GETTY IMAGES".

Norges netto kontantstrøm fra olje og gass

ÅR	MRD NOK
2018	288
2019	289
2020	119
2021	306

Snitt siste fire år: $1002/4 = 251$

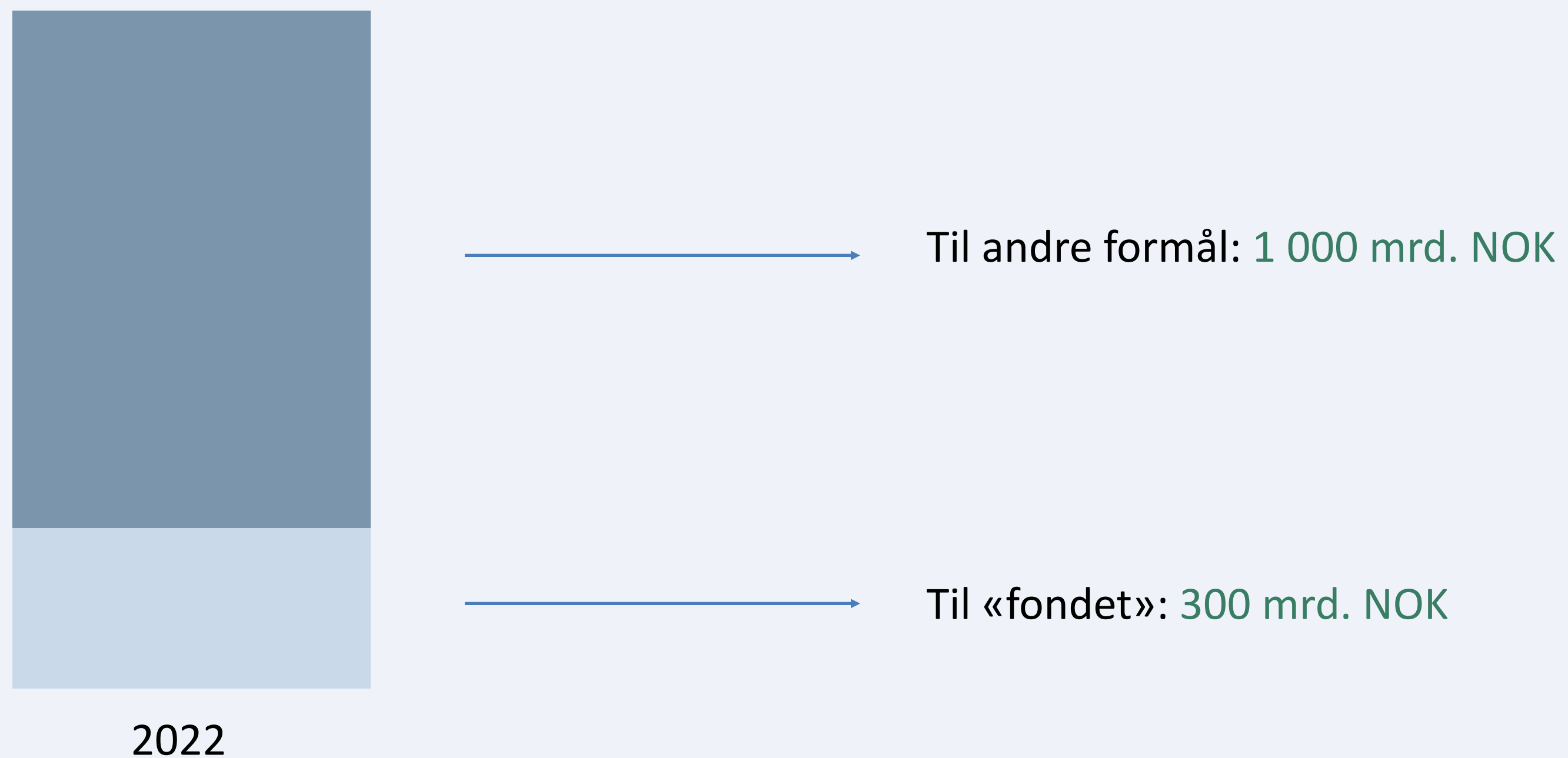
Gjennomsnitt siste fire år + 20 prosent = 301

*Etter denne modellen = alt over **300 MRD NOK**
vurderes som ekstraordinær superprofitt.*

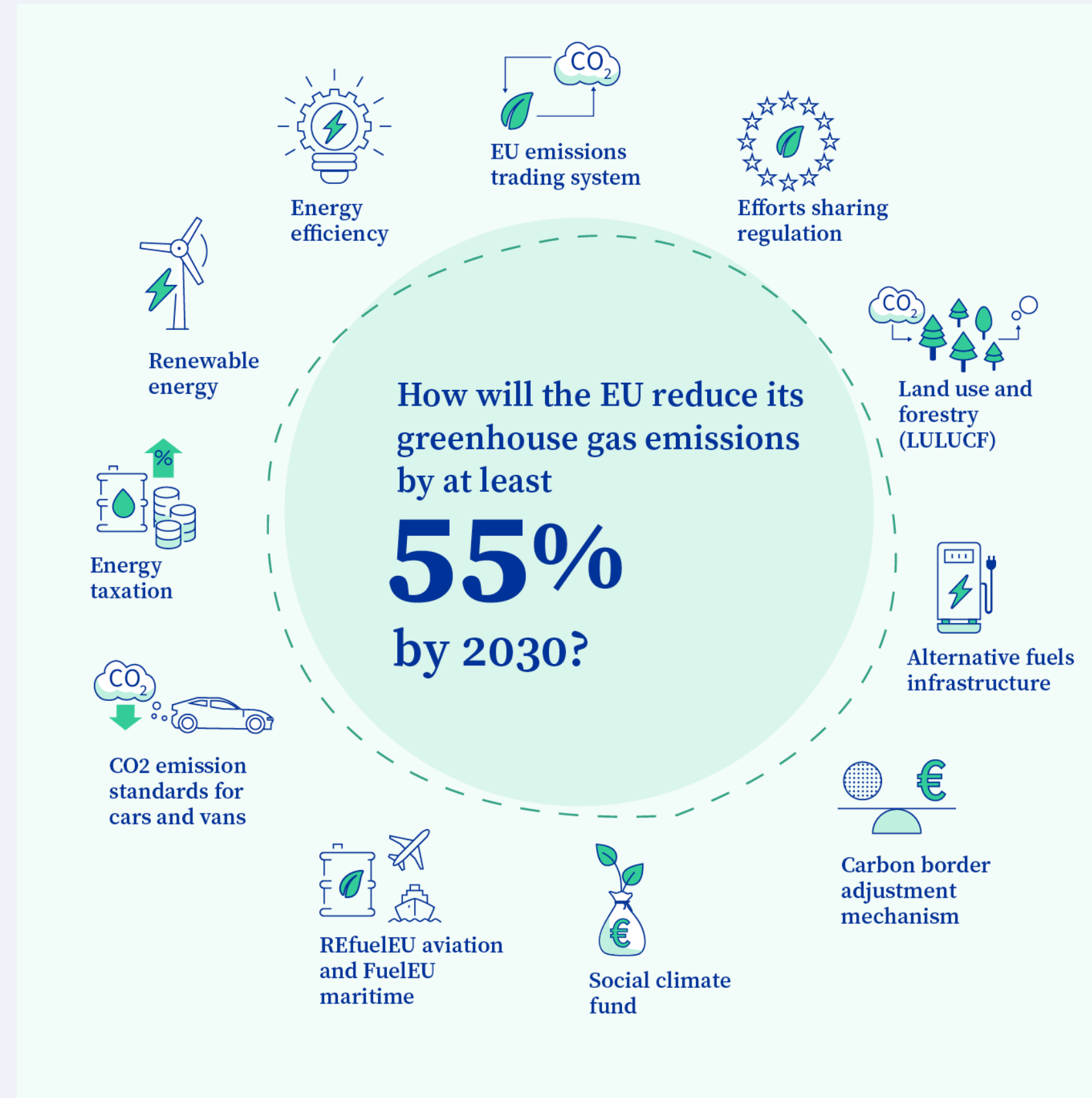
Slik kunne en «høyyprisregel» for statens petroleumsinntekter sett ut

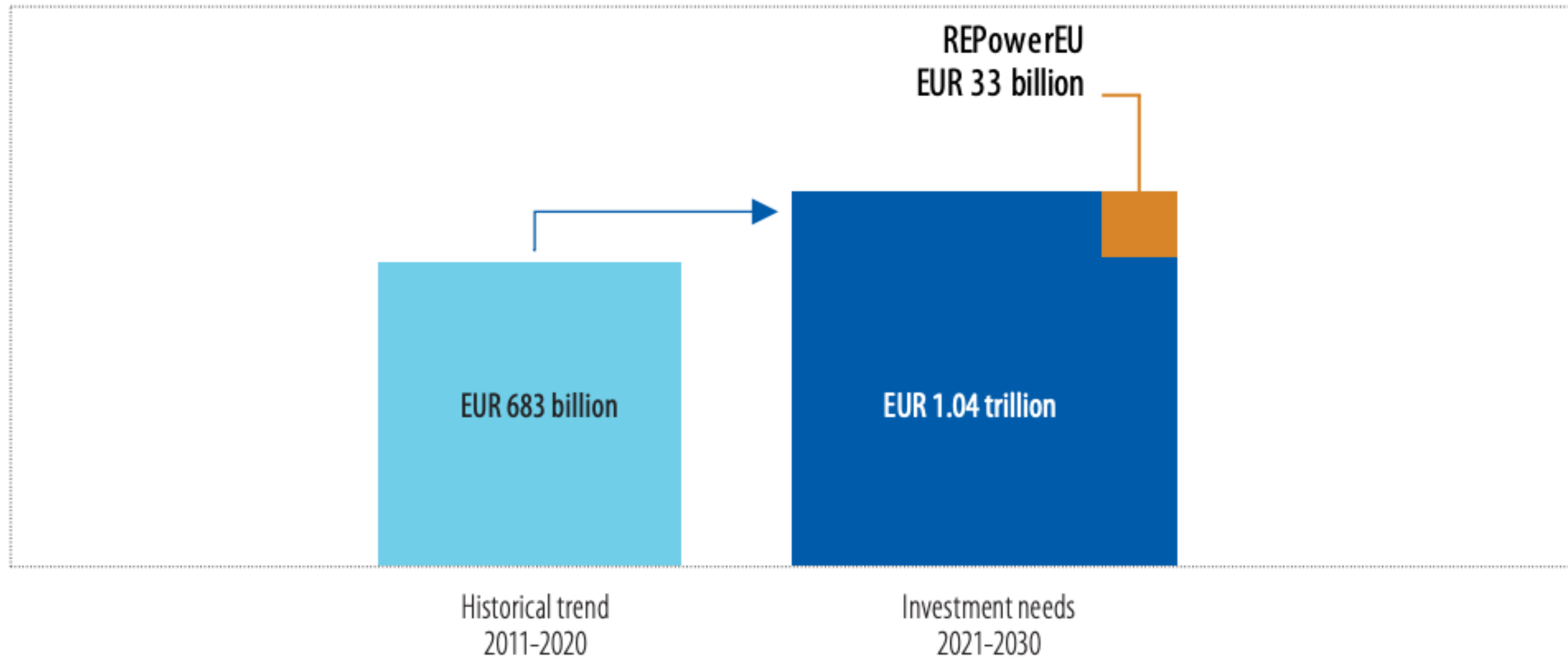
Save gas for
a safe winter

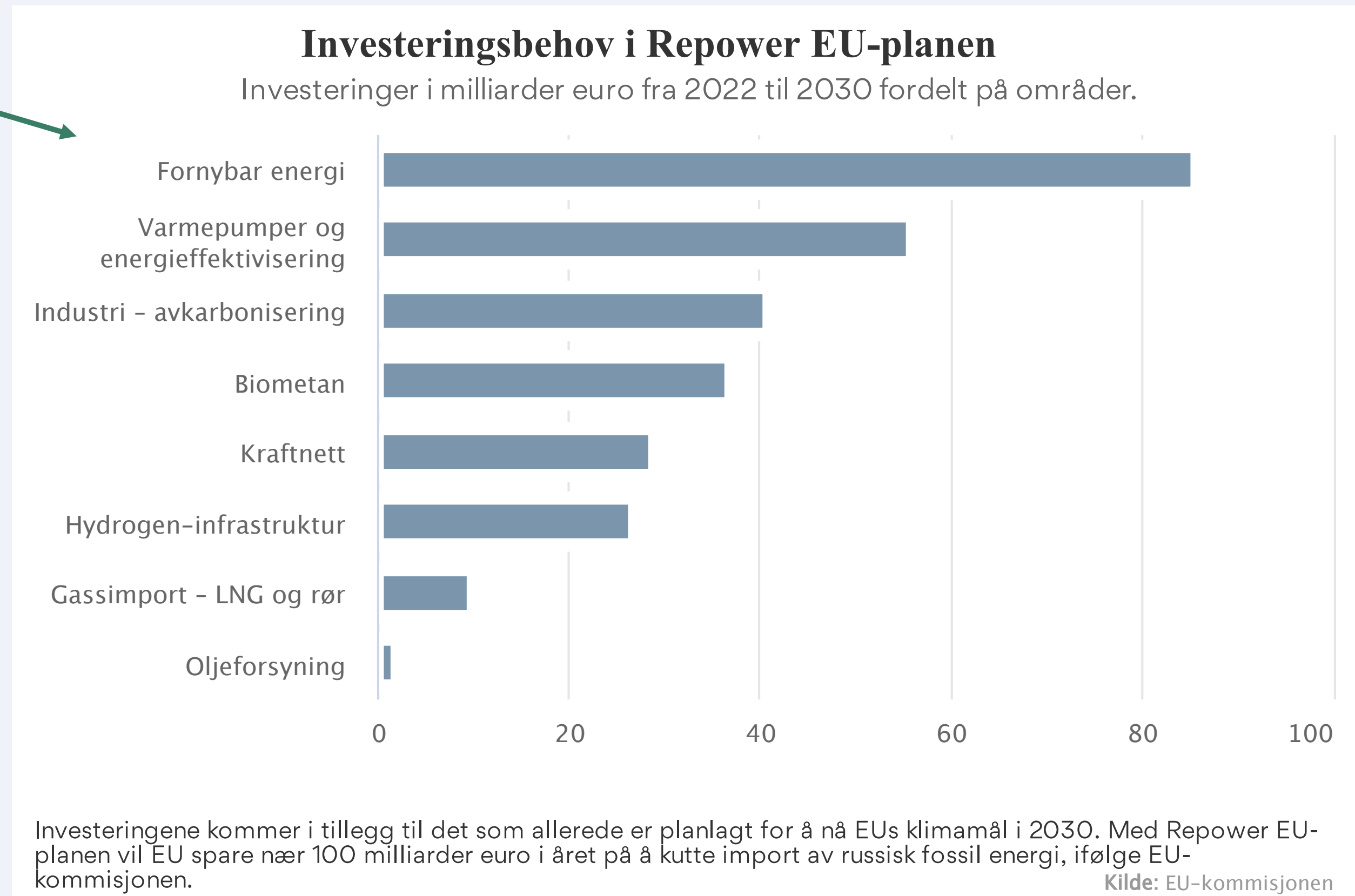
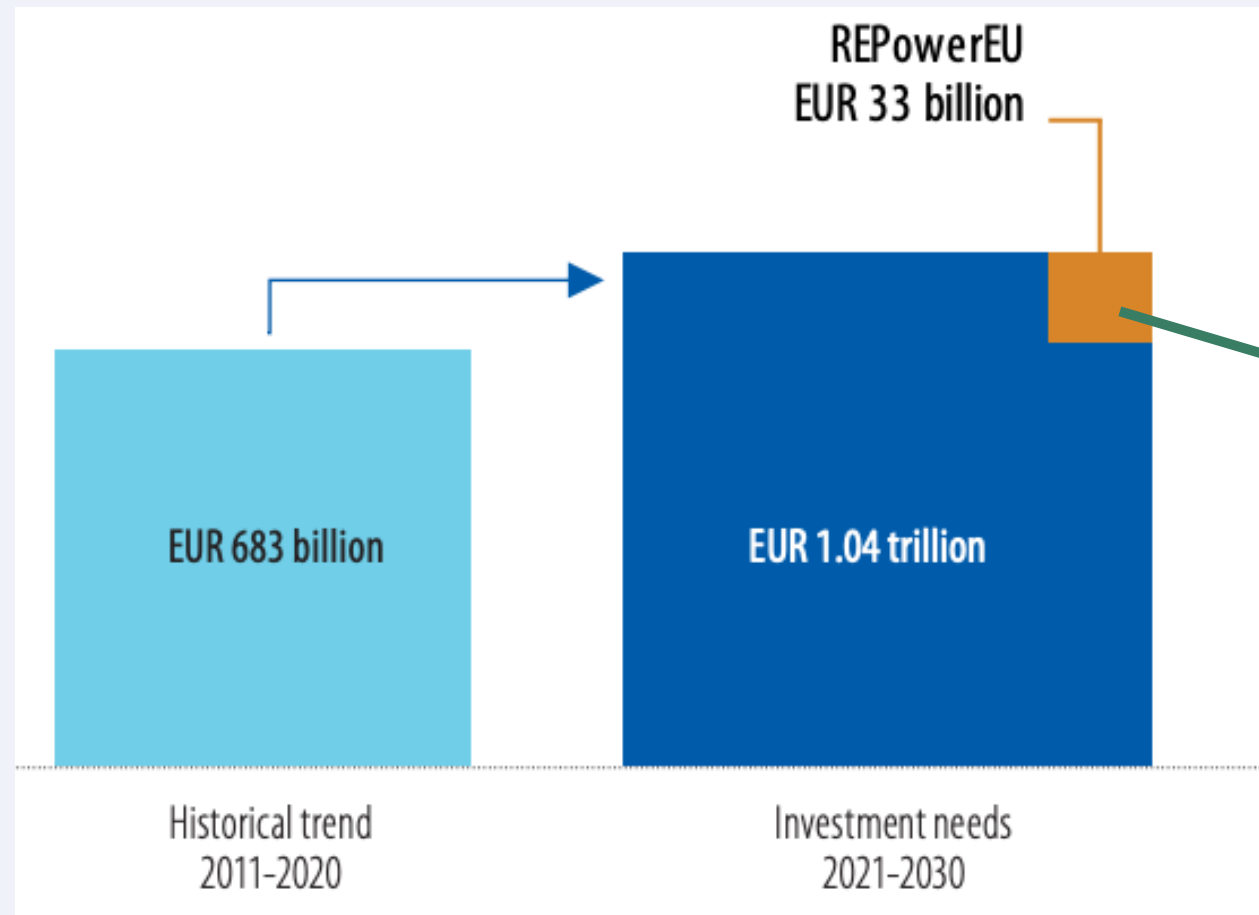

Det grønne skiftet skjer ikke av seg selv

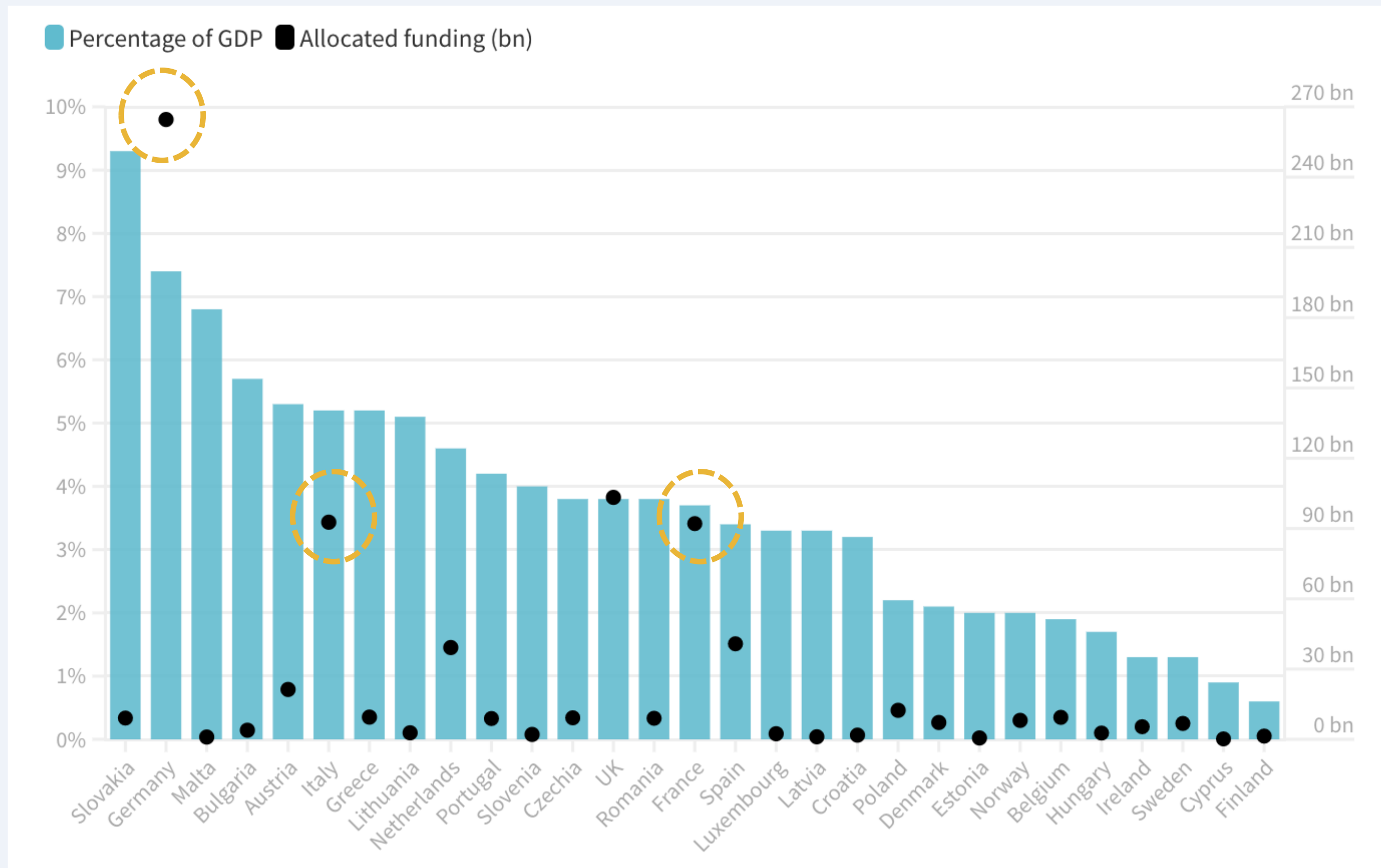
EU trenger 350 milliarder euro ekstra i årlige investeringer for å nå målene «Fit for 55»

EU-lands evne til å skjerme husholdninger og bedrifter mot høye energikostnader er svært ulikt fordelt

(sept 2021 - jan 2023)

 EU-KORRESPONDENTEN

EU-land oppfordres til å legge om strømstøtten: Bare de fattigste bør få

Pengene renner ut av EU-landenes statskasser i form av energisubsidier. Men snart kan det være slutt. EU-kommisjonen varsler at den vil gjeninnføre stramme budsjettregler.

De to EU-kommisssærene Valdis Dombrovskis og Paolo Gentiloni presenterer Kommisjonens guidelines for budsjettåret 2024. Foto: EU-kommisjonen media service

Publisert 9. mars 2023

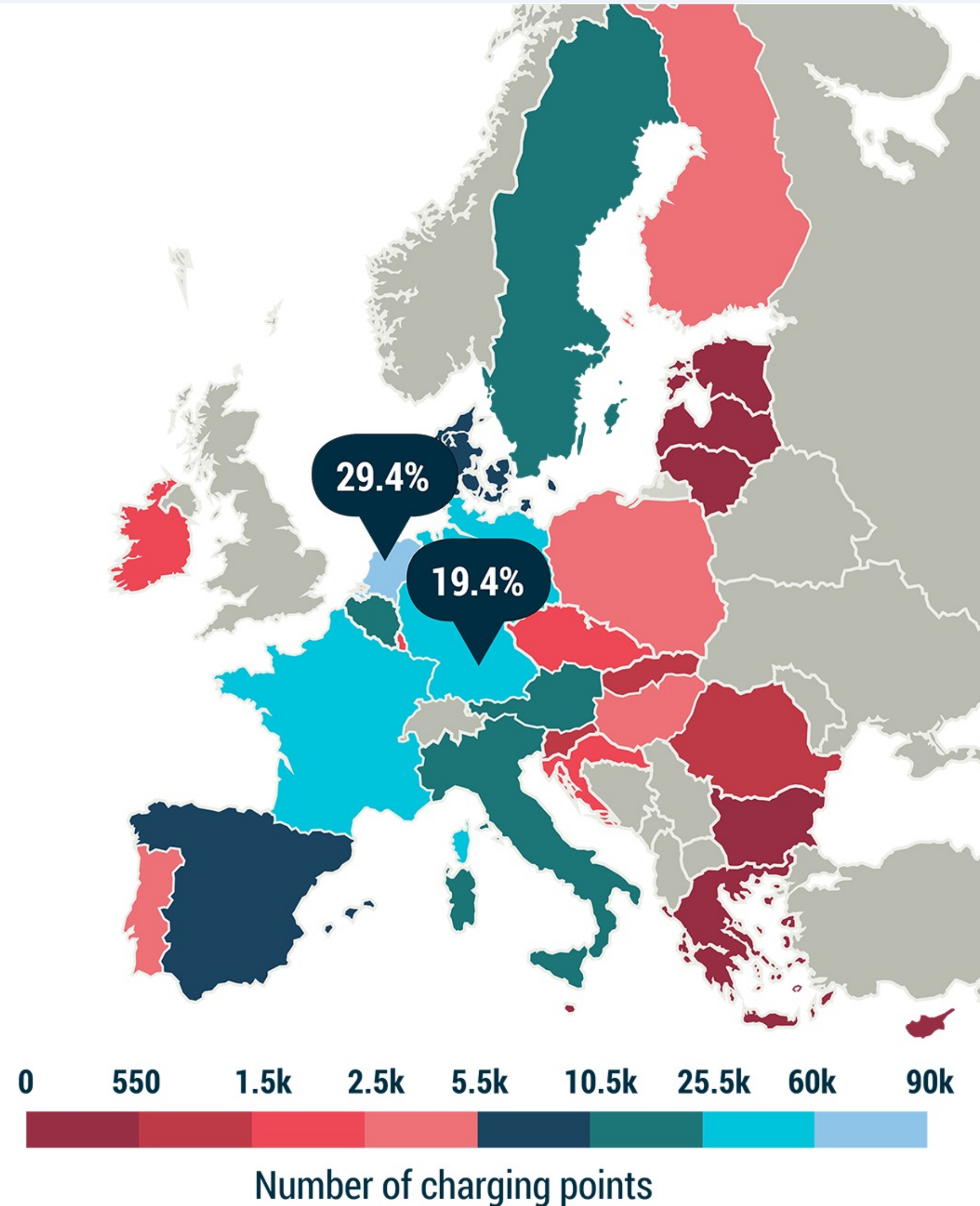

Ladeinfrastruktur i EU

- 50 prosent av offentlige elbilladere i EU er lokalisert i to land: Nederland og Tyskland.
- For å nå klimamålet må det bygges ut 14 000 ladepunkt i uken frem mot 2030 – mot 2 000 per uke i dag.
- Innen 2030 har EU mål om:
 - Elbil-ladepunkt for hver 60 km på hovedveiene.
 - Hydrogenfylling for hver 200 km.

Kilde: The European Automobile Manufacturers' Association, (ACEA)

Så - hvordan kan Norge i praksis gi
en ekstraordinær støtte til grønn
omstilling i Europa?

Vi kan ta utgangspunkt i eksisterende/planlagte strukturer?

Som EUs nye sosiale klimafond er et eksempel på.

The screenshot shows the top of a news article on the European Parliament website. At the top left is the European Parliament logo, which includes the hemicycle and the European Union flag. To its right, the word "News" is written in a large, bold font, with "European Parliament" underneath it. Below this is a dark blue navigation bar containing a search icon and a "MENU" button with a hamburger icon. The main content area has a light background. A breadcrumb link "< Press room" is visible. The article title is "Deal on establishing the Social Climate Fund to support the energy transition" in a large, bold font. Below the title, it says "Press Releases" followed by two red boxes containing the text "EMPL" and "ENVI", and the date and time "18-12-2022 - 02:47". A horizontal dotted line separates the header from the main text. The main text begins with a bulleted list of three items: "• €86,7 billion funding made available to help the most vulnerable Europeans", "• National 'Social Climate Plans' to address energy and transport poverty", and "• Investments in energy efficiency, decarbonisation, sustainable transport". Another horizontal dotted line is at the bottom of the visible text area.

Vi kan inngå samarbeid med eksisterende privat-offentlig initiativer?

Som the European Energy Efficiency Fund er eksempel på.

A screenshot of a website article from the European Energy Efficiency Fund (eeef). The page features a search icon, a menu icon, and the eeef logo in the top right corner. The main headline, in green, reads: "THE CITY MUNICIPALITY OF DAUGAVPILS JOINS THE EEef TECHNICAL ASSISTANCE PROGRAMME TO IMPROVE ITS STREET LIGHTING INFRASTRUCTURE". Below the headline, the date "2022 Sep 16" is displayed. The article is accompanied by a photograph of a large, ornate red brick building with many windows and a flagpole flying the Danish flag in front of it.

Skjermdump: eeef.lu

Eller vi kan ha en mer strategisk tilnærming?

Det kan for eksempel handle om å løfte store infrastruktur-prosjekter som Europe vil trenge, eksempelvis innen maritim transport.

Foto: Berit Roald / NTB

Oppsummert

Norsk klimastiftelse
NORGES GRØNNE TANKSMÅT

POLITIKKNOTAT – NR. 1 / 2022

Høyprisregel for statens petroleumsinntekter

Slik kan Norge omfordele ekstraordinær
superprofitt fra olje og gass

I dette notatet argumenterer Lars-Henrik Paarup Michelsen for at de ekstraordinære petroleumsinntektene som Norge vil få i 2022 – og trolig også i 2023 – som følge av Russlands krigføring i Ukraina, bør omfordeles med resten av verden.

Han presenterer konkrete forslag til hvordan dette kan skje – og hva pengene bør brukes på.

- I 2022 tjente Norge 1 000 milliarder kroner mer på eksport av olje og gass enn i 2021. Ekstraordinær superprofitt ventes også i 2023, men usikkert hvor mye.
- Det meste meste ekstraintektene kommer fra husholdninger og bedrifter i Europa som har betalt overpris på energi som følge av Russlands krigføring.
- At handlingsregelen har vært en suksess er ikke et argument for at vi ikke skal diskutere omfordeling av de ekstraordinære inntektene. Inntekter vi ALDRI før har vært i nærheten av å ha tidligere.
- Deler av de ekstraordinære petroleumsinntektene bør gå til å forsere det grønne skiftet i Europa. At Europa lykkes med omstilling, er i aller høyeste grad også i Norges interesse.

Lars-Henrik Paarup Michelsen
Daglig leder, Norsk klimastiftelse

E: lhpm@klimastiftelsen.no
M: +47 980 33 301